

**UCHWAŁA Nr IV/21/19**  
**RADY POWIATU W PODDĘBICACH**  
z dnia 28 stycznia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019–2022 i powołania Zespołu koordynującego realizację tego programu.**

Na podstawie art. 4 ust.1 pkt 2, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 995; zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432), art. 1 ust.1, art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878), art.3 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1492), cz. VII pkt 1 ppkt 1.4 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492, z późn. zm.), rozdz.2 pkt IX załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz.U. z 2017r. poz. 458), **Rada Powiatu w Poddębicach uchwala co następuje:**

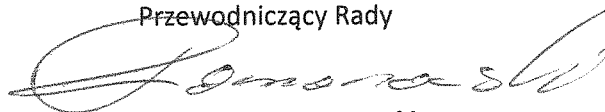
**§ 1.** Przyjmuje się Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019–2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Powołuje się Zespół koordynujący realizację Programu, o którym mowa w § 1 niniejszej uchwały, w składzie:

1. Naczelnik Wydziału Zdrowia, Pomocy Społecznej, Oświaty i Kultury w Starostwie Powiatowym w Poddębicach, jako przewodniczący Zespołu.
2. Pani Beata Przybylska - Członek Zarządu Powiatu w Poddębicach.
3. Przewodniczący Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Powiatu w Poddębicach.
4. Prezes Zarządu Spółki „Poddębickie Centrum Zdrowia” Sp. z o.o. w Poddębicach.
5. Kierownik Poradni Zdrowia Psychicznego i Poradni Leczenia Uzależnień Zespołu Poradni „ZDROWIE” w Poddębicach.
6. Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Poddębicach.
7. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach.
8. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach.
9. Dyrektor Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Pęczniewie.
10. Dyrektor Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Czepowie.
11. Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Gostkowie.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady



**Sebastian Romanowski**



**POWIAT PODDĘBICKI**

---

z/s w Poddebicach ul. Łęczycka 16, 99-200 Poddebice, tel. (43) 678 78 00, (43) 678 28 05  
e-mail: powiat@poddebicki.pl www.poddebicki.pl

**POWIATOWY PROGRAM  
OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO  
na lata 2019 - 2022**

**PODDEBICE, GRUDZIEŃ 2018**

## SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie .....	str. 3
2. Słownik skrótów .....	str. 5
3. Sytuacja demograficzna. Wybrane dane statystyczne dotyczące szkół i innych jednostek z terenu Powiatu Poddębickiego .....	str. 6
4. Zasoby w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.....	str. 9
5. Cele programu .....	str. 14
6. Zadania i realizatorzy .....	str. 16
7. Sprawozdawczość .....	str. 19

## Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019 - 2022

### 1. Wprowadzenie.

W preambule ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878) uznano, że: „zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa”. Według tej ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz powołane do tego instytucje. Ustawa zapewnia prawo udziału w działaniach na rzecz ochrony zdrowia psychicznego organizacjom pozarządowym, grupom samopomocy pacjentów i ich rodzin.

Definicje medyczne – określają zdrowie psychiczne jako niewystępowanie objawów psychopatologicznych, homeostazę w procesach fizjologicznych, brak defektów w strukturze i funkcjach psychicznych. Definicje psychologiczne – jako zdolność do twórczego rozwoju i samorealizacji, akceptację i poczucie własnej wartości i tożsamości, zdolność osiągnięcia satysfakcji z życia, realistyczną percepcję rzeczywistości. Definicje socjologiczne – jako zdolność przystosowania się jednostki do norm kulturowych i środowiska społecznego, uwewnętrzniania norm w przebiegu socjalizacji, umiejętności prawidłowej koegzystencji w grupie i właściwego funkcjonowania w rolach społecznych.

W kontekście powyższego zdrowie psychiczne powinno być rozumiane jako nieodłączny element zdrowia.

Choroby psychiczne a najczęściej stany lękowe i depresje oprócz tego, że negatywnie wpływają na życie osobiste, są najważniejszymi przyczynami przebywania na zwolnieniu lekarskim, przechodzenia na wcześniejszą emeryturę czy rentę inwalidzką a co za tym idzie pociągają za sobą znaczne koszty społeczne i gospodarcze. Dlatego zarówno władze na szczeblu centralnym, jak i lokalnym powinny dążyć do poprawy jakości udzielanej pomocy oraz rozwoju profilaktyki zdrowia psychicznego włączając w to nie tylko jednostki pomocy społecznej, ale także szkolnictwo, fundacje, samorządy zawodowe i najbliższe otoczenie chorego. Istotny problem stanowi nadal brak zrozumienia i akceptacji oraz wykluczenie i obecność nieracjonalnych stereotypów wobec osób z zaburzeniami psychicznymi. Szczególnie dotyczy to dzieci i młodzieży. W tej grupie społeczeństwa mamy do czynienia również z problemem nadużywania substancji psychoaktywnych, takich jak tytoń, alkohol czy narkotyki, które silnie oddziałują na późniejsze życie i ryzyko zdrowotne częstym występowaniem zaburzeń depresyjno - lękowych u dzieci oraz zaburzeniami odżywiania u nastolatków. Dlatego swój udział w realizacji programu zdrowia psychicznego powinno mieć szkolnictwo. To tam dzieci i młodzież spędza większość swojego czasu a nauczyciele i opiekunowie powinni być czujni na zmianę zachowania dziecka i jego otoczenia, aby móc wcześniej zapobiec ewentualnym problemom. Starsze grupy społeczeństwa borykają się z chorobami zwyrodnieniowymi i naczyniowymi mózgu co wiąże się z zapotrzebowaniem na opiekę psychogeriatryczną.

Wyżej wymienione aspekty skłaniają do ochrony zdrowia psychicznego, polegającej w szczególności na:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu jego zaburzeniom poprzez rozpowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, pomocy w uświadomieniu sobie problemu oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w codziennym życiu i przetrwaniu kryzysów;
- zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi równej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki w oparciu o pomoc lokalnej wspólnoty i uczestnictwo w jej życiu;
- rozwijanie i gromadzenie wiedzy na temat ochrony i poprawy zdrowia psychicznego, z myślą o obecnym i przyszłych pokoleniach oraz kształtowanie postaw opierających się na tolerancji i przeciwdziałaniu dyskryminacji.

Realizacja Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego ma zapewnić osobom z zaburzeniami psychicznymi jak najlepszą opiekę, która będzie odpowiednia do ich potrzeb oraz ma zapobiegać stygmatyzacji i dyskryminacji takich osób.

## 2. Słownik skrótów

- SP – Starostwo Powiatowe w Poddębicach,
- PCZ – Spółka „Poddębickie Centrum Zdrowia” Sp. z o.o. w Poddębicach
- SzP – Szkoła Podstawowa,
- LO – Liceum Ogólnokształcące w Poddębicach,
- ZSP – Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Poddębicach,
- PZP – Poradnia Zdrowia Psychicznego w Poddębicach,
- PLU – Poradnia Leczenia Uzależnień w Poddębicach,
- PŚDS – Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy,
- DPS – Dom Pomocy Społecznej w Gostkowie,
- PPP – Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Poddębicach,
- OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Poddębicach,
- PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach,
- PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Poddębicach,
- WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej w Wilkowicach,
- Dom – Dom dla Osób Starszych i Bezdomnych w Feliksowie,
- OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej,
- KRPA – Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

### 3. Sytuacja demograficzna. Wybrane dane statystyczne dotyczące szkół i innych jednostek z terenu Powiatu Poddębickiego.

Powiat Poddębicki obejmuje 6 gmin: Dalików, Pęczniew, Poddębice, Uniejów, Wartkowice, Zadzim. Łączna liczba mieszkańców Powiatu w 2017 roku wyniosła 41 380 mieszkańców, w tym kobiet 20 926 (50,6%) i mężczyzn 20 454 (49,4%). Ludność miast: Poddębice i Uniejów, stanowi 10 541 (25,5%) mieszkańców Powiatu. W miastach tych zamieszkuje 5 597 (53%) kobiet i 4 944 (47%) mężczyzn. Na wsi zamieszkuje 30 839 (74,5%) osób w tym: 15 329 (49,7%) kobiet i 15 510 (50,3%) mężczyzn.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) stanowi 5 932 (14,3%) osób, w tym 2 807 (47,3%) kobiet i 3 125 (52,7%) mężczyzn.

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 26 361 (63,7%) osób, w tym: 12 029 (45,6%) kobiet w wieku 15 - 59 lat i 14 332 (54,4%) mężczyzn w wieku 15 -64 lat.

Ludność w wieku poprodukcyjnym liczyła 9 087 (34,5%) osób w tym: 6 090 (67%) kobiet i 2 997 (33%) mężczyzn. 2% ludności (828 osób) przekroczyło 85 r. ż.

Migracje ludności kształtowały się następująco:

- napływ migracyjny do Powiatu Poddębickiego dotyczył 410 osób (225 kobiet, 185 mężczyzn),
- odpływ migracyjny dotyczył 412 osób (217 kobiet, 195 mężczyzn).

Współczynnik migracji w Powiecie Poddębickim był ujemny i wynosił -2.

W 2017 r. w Powiecie Poddębickim urodziło się 415 dzieci (urodzenia żywe ogółem), w tym w miastach 102 (24,6%), na wsi 313 (75,4%).

Zgonów ogółem w Powiecie w 2017 r. było 524.

Rok 2017 był kolejnym rokiem z ujemnym przyrostem naturalnym wynoszącym -109.

Pełny obraz zmiany liczby mieszkańców Powiatu Poddębickiego w 2017 r. pokazuje przyrost rzeczywisty (zestawienie przyrostu naturalnego ze współczynnikiem migracji). Wskaźnik ten był ujemny i wynosił -111.

W 2017 roku w Powiecie Poddębickim doszło do 61 rozwodów (1,4% rozwodów w woj. łódzkim).

W roku szkolnym 2016 / 2017 do wszystkich typów szkół na terenie Powiatu Poddębickiego uczęszczało 4 049 dzieci i młodzieży (9,8% ogólnej liczby mieszkańców), w tym w 2 szkołach średnich (LO i ZSP) było 733 (18,1%) uczniów, w 8 szkołach gimnazjalnych 355 (8,8%) uczniów, w 15 szkołach podstawowych 2 961 (73,1%) uczniów. W prowadzonych przez szkoły klasach przedszkolnych łącznie było 366 dzieci (6,2% osób w wieku przedprodukcyjnym).

Do zlokalizowanych na terenie Powiatu 5 przedszkoli publicznych, 4 niepublicznych i 2 żłobków uczęszczało łącznie 1078 dzieci w wieku od 6 miesięcy do 6 lat (2,6 % ogólnej liczby mieszkańców), w tym do przedszkoli publicznych 755 (70%) dzieci.

W niepublicznej placówce edukacyjnej dla dorosłych - Centrum Kształcenia Prymus w Poddębicach

kształciło się 195 osób (0,5 % ogólnej liczby mieszkańców).

Pod opieką PPP w Poddębicach w roku szkolnym 2016/2017 było 7 851 dzieci i młodzieży z placówek oświatowych oraz dzieci w wieku do lat 6 (4,5% ogólnej liczby mieszkańców Powiatu). Z badań i różnych form pomocy psychologiczno–pedagogiczno–logopedycznych skorzystało 719 (9,2%) dzieci i młodzieży. Zajęciami edukacyjno-rozwojowymi, w tym dotyczącymi tematyki ochrony zdrowia psychicznego, objęto 2 588 (33%) osób. Przeprowadzono: 321 badań psychologicznych, 302 badania pedagogiczne, 320 badań logopedycznych. Dla nauczycieli i rodziców zorganizowano łącznie 34 prelekcje i zajęcia edukacyjne, w tym z tematyki dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego.

PZON w Poddębicach w 2017 r. wydał 952 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności, w tym: orzeczenia wydane osobom do 16 r. ż. stanowiły 14,8% (141 orzeczenia) a orzeczenia wydane osobom powyżej 16 r. ż. – 86,2 % (811 orzeczeń). W grupie osób, którym wydano orzeczenia, upośledzenie umysłowe/niepełnosprawność intelektualna (symbol niepełnosprawności 01-U) stanowiło przyczynę niepełnosprawności u 15 (1,6%) osób (5 osób do 16 r. ż., 10 osób powyżej 16 r. ż.), choroby psychiczne, w tym m.in. zaburzenia psychotyczne, zaburzenia nastroju, utrwalone zaburzenia lękowe o znacznym stopniu nasilenia czy zespoły otępienne (symbol niepełnosprawności 02-P) stanowiły przyczynę niepełnosprawności u 66 (7%) osób (2 osoby do 16 r. ż. i 64 osoby powyżej 16 r. ż.); całościowe zaburzenia rozwojowe, powstałe przed 16 r. ż., z utrwalonymi zaburzeniami interakcji społecznych lub komunikacji werbalnej oraz stereotypiami zachowań, zainteresowań i aktywności o co najmniej umiarkowanym stopniu nasilenia (symbol niepełnosprawności 12-C) stanowiły przyczynę niepełnosprawności u 26 (2,6%) osób (25 osób do 16 r. ż. i 1 osoba powyżej 16 r. ż.)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach w 2017 r. objęło wsparciem:

- 383 osoby z niepełnosprawnościami (0,9 % ogólnej liczby mieszkańców Powiatu), w tym 39 dzieci i 344 osoby dorosłe, w ramach: (1) rehabilitacji społecznej finansowanej ze środków PFRON przeznaczonych na turnusy rehabilitacyjne, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocowe, likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu (w turnusach rehabilitacyjnych dodatkowo wzięło udział 21 opiekunów dziecka lub osoby dorosłej); (2) programu PFRON Aktywny samorząd, obejmującego likwidację barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz pomoc w uzyskaniu wykształceniu na poziomie wyższym;
- 48 rodzin zastępczych i 79 dzieci w nich umieszczonych, w ramach zadań własnych Powiatu realizowanych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.).

W 2017 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Poddębicach objął działaniami 152 osoby (0,4% ogólnej liczby mieszkańców Powiatu), głównie były to osoby doświadczające przemocy w rodzinie i sprawcy przemocy domowej. Osobom tym udzielono 73 porady i 34 konsultacje psychologiczne. Pracownicy OIK



przeprowadzili 110 interwencji w terenie w celu weryfikacji sytuacji rodzin dotkniętych bądź zagrożonych przemocą domową. Ponadto OIK przeprowadził zajęcia profilaktyczne, których celem była edukacja w zakresie metod radzenia sobie ze złością dla 76 uczniów klas czwartych SzP w Pęczniewie, Brzegu, Zygrach i Niemysłowie.

W 2017 roku stopa bezrobocia w Powiecie Poddębickim osiągnęła 7% i była wyższa niż w województwie łódzkim (6,7%) i Polsce (6,5%). W 2017 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poddębicach zarejestrowanych było 76 osób (25 kobiet, 51 mężczyzn) bezrobotnych niepełnosprawnych, w tym: 28 osób ze stopniem znacznym lub umiarkowanym oraz 29 osób niepełnosprawnych ze specjalnymi schorzeniami. W grupie osób niepełnosprawnych bezrobotnych były 2 upośledzeniem umysłowym i 15 z chorobami psychicznymi. Niepełnosprawni poszukujący pracy stanowili 25 osób (7 kobiet i 18 mężczyzn), w tym: 23 osoby ze stopniem znacznym lub umiarkowanym i 11 osób ze schorzeniami specjalnymi. W grupie osób niepełnosprawnych poszukujących pracy było 6 osób z chorobami psychicznymi.

Ze statystyk ogólnokrajowych wynika, że mieszkańcy województwa łódzkiego najliczniej korzystali z poradni zdrowia psychicznego, odwykowych i uzależnień (5,3%) mieszkańców.

#### 4. Zasoby w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Na terenie Powiatu Poddębickiego funkcjonują następujące jednostki, które w swojej ofercie przewidują świadczenia i/lub usługi dla osób z zaburzenia psychicznymi:

- 1) Poradnia zdrowia psychicznego,
- 2) Poradnia leczenia uzależnień,
- 3) Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Czepowie,
- 4) Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęczniewie,
- 5) Dom Pomocy Społecznej w Gostkowie,
- 6) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Poddębicach,
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach,
- 8) Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Poddębicach,
- 9) Powiatowy Urząd Pracy w Poddębicach,
- 10) Warsztat Terapii Zajęciowej w Wilkowicach,
- 11) Dom dla Osób Starszych i Bezdomnych w Feliksowie,
- 12) Ośrodki (miejskie i gminne) Pomocy Społecznej,
- 13) Gminne Komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Poniżej przedstawiono zakres odpowiednich zadań ww. jednostek.

**Poradnia zdrowia psychicznego w Poddębicach ul. Zielona 2A** funkcjonuje w strukturze Zespołu Poradni „ZDROWIE” w Poddębicach. PZP oferuje świadczenia zdrowotne realizowane przez 3 lekarzy psychiatrów oraz 3 psychologów. Poradnia rocznie może świadczyć usługi w zakresie zdrowia psychicznego dla 5700 osób.

**Poradnia leczenia uzależnień w Poddębicach ul. Zielona 2A** funkcjonuje w strukturze Zespołu Poradni „ZDROWIE” w Poddębicach. PLU oferuje pomoc dla osób uzależnionych, współuzależnionych i rodzin osób uzależnionych. Świadczenia realizowane są w ramach porad diagnostycznych i terapeutycznych, sesji psychoterapii indywidualnej i grupowej oraz sesji psychoterapii rodzinnej. Świadczenia zdrowotne udzielane są przez 3 lekarzy psychiatrów, 3 psychologów, 2 pedagogów. Rocznie PLU może świadczyć usługi dla 2000 pacjentów.

**Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Czepowie i Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęczniewie** to dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy w życiu rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej a także

integracji społecznej. Podopiecznymi w/w ośrodków są osoby z przewlekłymi chorobami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym oraz wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, w tym osoby z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Placówki zatrudniają: psychologa, pedagoga, instruktorów terapii zajęciowej i pracowników socjalnych oraz oferują i organizują różne formy pomocy, tj.: treningi wspomagające funkcjonowanie w życiu codziennym, treningi umiejętności rozwiązywania własnych problemów, spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, prawnych, rodzinnych i opiekuńczych, pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, pomoc psychologiczną, zajęcia ruchowe i rekreacyjne, niezbędną opiekę i wyżywienie. Treningi z uczestnikami odbywają się w dni robocze i trwają minimum 6 godzin przez 5 dni w tygodniu. Ponadto PŚDS-y zapewniają usługi transportowe dla podopiecznych. PŚDS w Czepowie dysponuje miejscami dla 52 osób a PŚDS w Pęczniewie dla 42 uczestników. Powiat Poddębicki zapewnia łącznie 94 miejsca w ośrodkach wsparcia dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

**Dom Pomocy Społecznej w Starym Gostkowie 41 gm. Wartkowice** jest placówką pobytu całodobowego, przeznaczoną dla 106 osób przewlekłe psychicznie chorych. Dla mieszkańców placówki grupy terapeutyczno – opiekuńcze opracowują indywidualne plany wsparcia, które określają indywidualne potrzeby i odpowiednio dobrany zakres usług. DPS zapewnia realizację potrzeb opiekuńczych, pielęgnacyjnych i bytowych, dbając o intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa. W ofercie DPS uwzględniona jest terapia zajęciowa i pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, socjalnych oraz pomoc psychologiczna i lekarska, w tym psychiatryczna.

**Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Poddębicach ul. Narutowicza 13** – skupia swoją działalność m.in. na: badaniach diagnostycznych, opiniowaniu, poradnictwie, interwencji kryzysowej, mediacji, działalności informacyjno-szkoleniowej, oddziaływaniach profilaktycznych, psychoedukacyjnych i terapeutycznych, indywidualnych i grupowych, dla dzieci, rodziców i nauczycieli.

PPP realizuje również zadania z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju, obejmuje specjalistyczną opieką małe dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole.

PPP obejmuje pomocą psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną dzieci i młodzież z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie gmin: Poddębice, Uniejów, Pęczniew, Zadzim, Wartkowice i Dalików. Realizuje również dodatkowe zadania na rzecz środowiska lokalnego.

Główne cele, które realizuje PPP to:

- udzielanie dzieciom (od momentu urodzenia) i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej (w tym z zaburzeniami psychicznymi, depresją, schizofrenią, myślami samobójczymi, obniżonym nastrojem, zachowaniami autodestrukcyjnymi, itp.), oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu,
- udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży,

- wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (w tym pomoc w rozwiązywaniu problemów natury emocjonalnej oraz pomoc w zapobieganiu kryzysom emocjonalnym dzieci i młodzieży).

PPP zatrudnia 11 nauczycieli w tym: 4 pedagogów, 4 psychologów i 3 logopedów, świadczy usługi przez 5 dni w tygodniu.

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach ul. Łęczycka 28** realizuje zadania z zakresu: pomocy społecznej, wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Starosta przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domu pomocy społecznej i ośrodka interwencji kryzysowej. W PCPR funkcjonują zespoły merytoryczne do spraw: rodzinnej pieczy zastępczej, obsługi osób niepełnosprawnych, świadczeń i pomocy instytucjonalnej oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W 2017 r. kadre merytoryczną PCPR stanowili: 3 koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, 1 starszy pracownik socjalny, 1 starszy specjalista pracy socjalnej, 2 aspirantów pracy socjalnej, psycholog i pedagog.

**Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Poddębicach ul. Łęczycka 28** działa w ramach struktury Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach. OIK oferuje zespół interdyscyplinarnych działań na rzecz osób z rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji spowodowanej różnego rodzaju kryzysem. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

**Powiatowy Urząd Pracy w Poddębicach, ul. Polna 9** realizuje zadania w zakresie: pośrednictwa pracy, pomocy w doborze kandydatów do pracy, poradnictwa zawodowego, podnoszenia kompetencji i kwalifikacji pracowników i kandydatów do pracy, wsparcia tworzenia miejsc pracy, zatrudniania niepełnosprawnych (pracodawca, który chce zatrudnić osobę niepełnosprawną może ubiegać się o: zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej, zwrot kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy, zwrot kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego. Ponadto zatrudniając osobę niepełnosprawną można uzyskać z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia takiej osoby oraz uzyskać zwolnienie z wpłat na PFRON. Wszystkie uprawnienia wynikają z przepisów zawartych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych / t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.).

**Warsztat Terapii Zajęciowej w Wilkowicach 8**, gm. Wartkowice prowadzony przez Stowarzyszenie Gospodarczo - Edukacyjne w Poddębicach, przeznaczony jest dla 30 uczestników, mieszkańców Powiatu Poddębickiego posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do udziału w terapii zajęciowej. WTZ jest placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja ww. celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego i zaradności osobistej,
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

WTZ zatrudnia 6 instruktorów terapii zajęciowej, psychologa, specjalistę ds. rehabilitacji, pielęgniarkę; prowadzi działalność przez 5 dni w tygodniu. WTZ zapewnia usługi transportowe.

**Dom dla Osób Starszych i Bezdomnych w miejscowości Feliksów 19**, gmina Poddębice, prowadzony jest przez Fundację METAMORFOZA. Mieszkańcy Domu mają zapewnione: zakwaterowanie (pobyt stacjonarny), 3 posiłki dziennie, zaopatrzenie w środki czystości, dobre warunki sanitarne, odzież, dojazd do lekarza pierwszego kontaktu, wsparcie pracownika socjalnego, pomoc w załatwianiu spraw formalno-prawnych. Placówka posiada 30 miejsc.

Celem nadrzędnym Fundacji Metamorfoza jest ochrona zdrowia społeczeństwa oraz wszechstronna pomoc świadczona na rzecz osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie, zwłaszcza osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, wykorzystywanych i nieprzystosowanych społecznie, bezdomnych, starszych, niepełnosprawnych, dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz środowisk społecznie zaniedbanych, osób z mniejszymi szansami społecznymi.

**Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej** funkcjonują w siedzibach Gmin Powiatu Poddębickiego, tj. w Dalikowie, Pęczniewie, Poddębicach, Uniejowie, Wartkowicach, Zadzimiu. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy m.in. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

**Miejsko – gminne komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych** prowadzą działalność w każdej z 6 gmin Powiatu Poddębickiego. Komisje działają w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137, z późn. zm.). KRPA inicjuje i monitoruje działania związane z edukacją i profilaktyką rozwiązywania problemów alkoholowych. Działania podejmowane przez KRPA mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. KRPA uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do sądowego orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu zobowiązania poddania się leczeniu odwykowemu. Ponadto, KRPA realizuje

określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do kompetencji Komisji należą również zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Na terenie Powiatu Poddębickiego nie funkcjonuje szpital psychiatryczny. Szpitale psychiatryczne położone w najbliższej odległości od Powiatu Poddębickiego to:

**Szpital Wojewódzki im. Prymasa kardynała Stefana Wyszyńskiego w Sieradzu - Centrum Psychiatryczne w Warcie ul. Sieradzka 3** – szpital udziela świadczeń zdrowotnych w oddziałach psychiatrycznych, psychogeriatrycznych, leczenia uzależnień alkoholowych, detoksykacji, psychiatrii dziecięcej, oddziale rehabilitacji psychiatrycznej, zakładzie/oddziale opiekuńczo-leczniczym psychiatrycznym.

**Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ - Szpital im. dr J. Babińskiego w Łodzi ul. Aleksandrowska 159** – szpital udziela świadczeń zdrowotnych w oddziałach ogólnopsychiatrycznych, oddziale psychogeriatrycznym, oddziale psychiatrycznym dla dzieci, oddziale terapii uzależnienia od alkoholu, oddziale leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych, oddziale detoksykacji od narkotyków i innych środków psychoaktywnych, oddziale terapii dla uzależnionych od substancji psychoaktywnych ze współistniejącymi innymi zaburzeniami psychicznymi, dziennych oddziałach psychiatrycznych dla dorosłych i dla dzieci.

**Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centralny Szpital Kliniczny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, ul. Czechosłowacka 8/10** – szpital udziela świadczeń zdrowotnych w oddziale dziennym zaburzeń psychotycznych, oddziale psychiatrii młodzieżowej, oddziale dziennym rehabilitacji psychiatrycznej, oddziale zaburzeń afektywnych, oddziale psychiatrii wieku podeszłego.

## 5. Cele programu.

W ramach realizacji działań mających ograniczyć występowanie zagrożeń zdrowia psychicznego mieszkańców Powiatu i poprawę jakości ich życia, program określa następujące cele:

### 1) Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym:

- upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- zapewnienie rodzicom i opiekunom wsparcia w obowiązkach wychowawczych i edukacyjnych, które wpływają na prawidłowy rozwój psychospołeczny dziecka,
- wprowadzenie w szkołach lekcji edukacyjnych na temat zdrowia psychicznego, które staną się stałym punktem w programie nauczania,
- aranżowanie spotkań integracyjnych z osobami z zaburzeniami psychicznymi,
- promowanie badań profilaktycznych stanu zdrowia psychicznego wśród mieszkańców powiatu,
- promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy,
- zapobieganie przemocy w rodzinie, w szkole i środowisku lokalnym,
- zapobieganie depresji, samobójstwom i zażywaniu substancji psychoaktywnych,
- rozwijanie wczesnej interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci,
- rozwijanie poradnictwa psychologicznego, wychowawczego, rodzinnego i zawodowego w ośrodkach poradnictwa i pomocy społecznej, przedszkolach i placówkach oświaty,
- wspieranie działania ośrodków pomocy kryzysowej.

### 2) Kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, w szczególności zrozumienia, tolerancji, życzliwości a także przeciwdziałania ich dyskryminacji:

- integracja osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym,
- tworzenie i wspieranie akcji edukacyjnych mających na celu ograniczenie nietolerancji i wykluczenia społecznego,
- ułatwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi dostępu do aktywności zawodowej,
- współpraca z organizacjami szczebla wojewódzkiego.

### 3) Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi kompleksowej, wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym:

- opracowanie informatora o oferowanych na terenie powiatu miejscach pomocy, w tym szczególnie o świadczeniach poradni zdrowia psychicznego, poradni leczenia uzależnień i poradni psychologiczno-pedagogicznej,

- poszerzanie zasięgu i dostępności istniejących form opieki i pomocy w zakresie pomocy bytowej, socjalnej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej, rehabilitacji zawodowej,
- wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju form oparcia społecznego w środowisku szkolnym, zawodowym i rodzinnym,
- wspieranie i rozwijanie działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach oraz wolontariatu społecznego,
- włączenie osób z zaburzeniami psychicznymi do życia zawodowego w ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, Warsztatem Terapii Zajęciowej, ośrodkami wsparcia dziennego i instytucjami opieki psychiatrycznej.

**4) Rozwój badań i systemów informacji z zakresu ochrony zdrowia psychicznego:**

- ocena skuteczności realizacji programów ochrony zdrowia psychicznego,
- poszerzanie i gromadzenie informacji na temat zdrowia psychicznego szczególnie w zakresie wpływu nowych zagrożeń społecznych za zdrowie psychiczne.



## 6. Zadania i realizatorzy.

Wyznaczone cele realizowane będą w ramach poszczególnych zadań.

Tabela 1 – cele, zadania i realizatorzy Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019 - 2022

Lp.	Cele	Zadania	Realizatorzy
-1-	-2-	-3-	-4-
1.	<b>Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,</li> <li>– zapewnienie rodzicom i opiekunom wsparcia w obowiązkach wychowawczych i edukacyjnych, które wpływają na prawidłowy rozwój psychospołeczny dziecka,</li> <li>– wprowadzenie w szkołach lekcji promocyjnych i edukacyjnych na temat zdrowia psychicznego, które staną się stałym punktem w programie nauczania,</li> <li>– aranżowanie spotkań integracyjnych z osobami z zaburzeniami psychicznymi,</li> <li>– promowanie badań profilaktycznych stanu zdrowia psychicznego wśród mieszkańców powiatu,</li> <li>– promocja zdrowia psychicznego w miejscu pracy,</li> <li>– zapobieganie przemocy w rodzinie, w szkole i środowisku lokalnym,</li> <li>– zapobieganie depresji, samobójstwom i zażywaniu substancji psychoaktywnych</li> <li>– rozwijanie wczesnej interwencji w zaburzeniach rozwoju u dzieci,</li> <li>– rozwijanie poradnictwa psychologicznego, wychowawczego, rodzinnego i zawodowego w ośrodkach poradnictwa i pomocy społecznej, przedszkolach i placówkach oświaty,</li> <li>– wspieranie działania ośrodków pomocy kryzysowej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• SP</li> <li>• PCZ</li> <li>• PZP</li> <li>• PŚDS</li> <li>• LO</li> <li>• ZSZ</li> <li>• PPP</li> <li>• PCPR</li> <li>• OIK</li> </ul> <p style="text-align: center;">– <i>praca ciągła</i></p>
2.	<b>Kształtowanie wobec osób z zaburzeniami</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– integracja osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• PŚDS</li> </ul>

	<p>psychicznymi właściwych postaw społecznych, w szczególności zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– tworzenie i wspieranie akcji edukacyjnych mających na celu ograniczenie nietolerancji i wykluczenia społecznego,</li> <li>– ułatwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi dostępu do aktywności zawodowej,</li> <li>– współpraca z organizacjami szczebla wojewódzkiego.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• DPS</li> <li>• PCPR</li> <li>• W TZ</li> <li>• LO</li> <li>• ZSZ</li> <li>• PPP</li> <li>• PUP</li> <li>• PZP</li> <li>• PLU</li> <li>–</li> </ul> <p><i>praca ciągła</i></p>
3.	<p><b>Poprawa dostępu do specjalistycznej opieki medycznej</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– opracowanie informatora o oferowanych na terenie powiatu miejscach pomocy, w tym szczególnie o świadczeniach poradni zdrowia psychicznego, poradni leczenia uzależnień i poradni psychologiczno-pedagogicznej,</li> <li>– poszerzanie zasięgu i dostępności istniejących form opieki i pomocy w zakresie pomocy bytowej, socjalnej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej, rehabilitacji zawodowej,</li> <li>– wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju form oparcia społecznego w środowisku szkolnym, zawodowym i rodzinnym,</li> <li>– wspieranie i rozwijanie działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach oraz wolontariatu społecznego,</li> <li>– włączenie osób z zaburzeniami psychicznymi do życia zawodowego w ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, Warsztatem Terapii Zajęciowej, ośrodkami wsparcia dziennego i instytucjami opieki psychiatrycznej.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• SP</li> <li>• PCPR</li> <li>• PZP</li> <li>• PLU</li> <li>• PCPR</li> <li>• W TZ</li> <li>• PUP</li> <li>• PPP</li> <li>–</li> </ul> <p><i>praca ciągła</i></p>
4.	<p><b>Poprawa funkcjonowania systemów informacji</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– ocena skuteczności realizacji programów ochrony zdrowia psychicznego,</li> <li>– poszerzanie i gromadzenie informacji na temat zdrowia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• PPP</li> <li>• LO</li> <li>• ZSZ</li> </ul>

**o potrzebach w  
zakresie ochrony  
zdrowia psychicznego**

psychicznego szczególnie w zakresie wpływu nowych  
zagrożeń społecznych na zdrowie psychiczne.

- PCPR
- PZP
- PCZ

–  
*praca ciągła*

## **7. Sprawozdawczość.**

Corocznie, w terminie do dnia 15 marca, każdy z wymienionych w pkt 6 (tabela 1, kol. 4) realizatorów będzie przedstawiał pisemne sprawozdanie ze zrealizowanych w roku poprzednim zadań przewidzianych w Powiatowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019 - 2022.